20251007-384-8882

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 1794 8901 CB Leeuwarden

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector straf- en sanctierecht
[redacted] directeur
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

Afdeling Strategie & Beleid

www.cjib.nl

Ons kenmerk
[redacted]

Datum 30 september 2025
Betreft Reactie concept wetsvoorstel implementatie richtlijn (EU) 2024/1260 betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (PbEU 2024, L 1260)

Geachte mevrouw [redacted]

Bij brief van 11 juli 2025 heeft u het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) gevraagd een reactie te geven op het conceptwetsvoorstel wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de implementatie van richtlijn (EU) 2024/1260 van het Europees Parlement en de Raad van 24 april 2024 betreffende ontneming en confiscatie van vermogensbestanddelen (PbEU 2024, L 1260). Het CJIB heeft met veel belangstelling kennisgenomen van de regeling en maakt graag van de gelegenheid gebruik te reageren op het concept wetsvoorstel.

Zoals uit de Memorie van Toelichting (MvT) blijkt, is het doorbreken van criminele verdienmodellen cruciaal om de integriteit van (het financiële stelsel in) Nederland te beschermen en te voorkomen dat criminelen met hun vermogen meer macht krijgen. Het afpakken van crimineel vermogen is een essentieel onderdeel van het verstoren van het crimineel verdienmodel. Het CJIB is van mening dat het afpakken van crimineel vermogen middels de NCBC-procedure een belangrijk onderdeel is van de anti-ondermijningsaanpak en onderschrijft dat het een nuttig instrument kan zijn om meer crimineel vermogen af te pakken. Naar aanleiding van het wetsvoorstel en de MvT brengt het CJIB graag een aantal punten onder uw aandacht.

Nieuwe maatregelen
De Confiscatierichtlijn ziet op het creëren van een aantal maatregelen, die als doel hebben dat misdaad niet mag lonen en crimineel vermogen kan worden afgepakt. De mogelijkheden die hiertoe zijn gecreëerd zijn als volgt:

- Wanneer de strafzaak reeds is begonnen, maar niet kan worden afgemaakt (denk bijvoorbeeld aan ziekte, overlijden of vlucht van verdachte of verjaring) kan het crimineel vermogen alsnog worden afgepakt;

20251007.3844.0003

Afdeling Strategie & Beleid

Datum
30 september 2025

Ons kenmerk
[redacted]

- Confiscatie zonder dat er veroordeling heeft plaatsgevonden: bijvoorbeeld wanneer het bewijs van criminele herkomst wel aanwezig is, maar de dader onbekend/onvindbaar blijkt;
- Het terugvorderen van vermogen (asset recovery) en het versnellen en verbeteren van internationale informatie-uitwisseling over vermogensbestanddelen van verdachten.

Algemeen
In de praktijk blijkt dat juist met criminele gelden verkregen vermogensobjecten zich ook buiten Nederland bevinden. Een goede (internationale) samenwerking is dan ook randvoorwaardelijk om de effectiviteit van de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke geldelijke sancties en beslaglegging te maximaliseren en hiermee de internationale slagkracht te vergroten. Het verdient daarom aanbeveling aandacht te hebben voor deze internationale samenwerking.

Verder wil ik graag aandacht vragen voor de positie van slachtoffers van strafbare feiten. Op pagina 18 van de MvT wordt reeds benadrukt dat voorafgaand aan het instellen van een procedure tot confiscatie een zorgvuldige afweging is vereist aangezien een procedure Non Conviction Based Confiscation (NCBC) verregaande consequentie kan hebben voor de positie van slachtoffers.

Specifieke vragen en opmerkingen
Vanuit de ervaring die het CJIB heeft opgedaan bij de tenuitvoerlegging van ontnemingsmaatregelen, merk ik het volgende op:

Tenuitvoerlegging en onherroepelijkheid
- In relatie tot de uitvoerbaarheid van de beslissingen in de (Europese) tenuitvoerlegging vraagt het CJIB zich af hoe de nieuwe maatregelen onherroepelijk worden.
- De tenuitvoerleggingsfase na definitieve veroordeling, conform artikel 17 van de Richtlijn, is naar oordeel van het CJIB niet tot nauwelijks opgenomen in de MvT. Het CJIB verzoekt dit alsnog te doen.
- Het CJIB vraagt zich af of het mogelijk is om in zaken met een reeds aanwezig onherroepelijk vonnis waarbij een ontnemingsmaatregel, schadevergoedingsmaatregel of geldboete is opgelegd en waarbij waardevolle goederen worden aangetroffen die niet met legaal geld verdiend kunnen zijn, bijvoorbeeld vanwege het ontbreken van een legaal inkomen, alsnog een confiscatie te verzoeken of is dan executoriaal (ander) beslag aangewezen.
- Op pagina 10 van de MvT wordt toegelicht dat de maatregel vervallenverklaring aan de staat ook kan worden toegepast tegen goederen die onderdeel vormen van een nalatenschap ('criminele erfenis'). Het CJIB vraagt zich af na hoeveel tijd erfgenamen er op kunnen vertrouwen dat de overheid hun verkrijging niet meer kan confisqueren op grond van deze wet.
- De implementatiewet introduceert een nieuwe bewaartermijn waarbij gegevens vijf jaar nadat definitief over een vordering is besloten gegevens moeten worden geschoond. Complex aan deze bewaartermijn is dat het hierdoor mogelijk is dat de bewaartermijn is verstreken terwijl de tenuitvoerlegging nog niet is afgerond.

20251008047 - 3846 - 0004

Informatie-uitwisseling

- Bij het afpakken van crimineel vermogen is het van belang dat het mogelijk is relevante gegevens uit te wisselen. De vraag die hierbij naar voren komt is of er in het wetsvoorstel voldoende voorzien wordt in een mogelijkheid of wettelijke grondslag voor instanties als het CJIB/Inspectie SZW/UWV/Gemeenten en anderen om actief informatie met betrekking tot getraceerd vermogen dat vermoedelijk verkregen is met criminele activiteiten aan het Openbaar Ministerie te verstrekken. Dit in het kader van de beslissing van het OM om wel of niet een NCBC-procedure op te starten.
- Verder blijft het niet duidelijk waarom er aansluiting is gekozen bij artikel 6 Wet justitiële strafvorderlijke gegevens (Wjsg). Gezien de doorkruising van het eigendomsrecht lijkt het naar oordeel van het CJIB eerder logisch om aan te sluiten bij artikel 4 Wjsg waar wordt gesproken over misdrijven. In artikel 6 Wjsg wordt immers gesproken over overtreding.

Naast hetgeen hierboven is opgemerkt wordt het CJIB graag in de gelegenheid gesteld nauwkeuriger inzicht te geven in de gevolgen van het wetsvoorstel, de daarmee gemoeide uitvoeringskosten en financiële consequenties. Voor de hoogover consequenties van dit wetsvoorstel verwijs ik naar de globale uitvoeringsanalyse die het CJIB in dit kader uitvoert.

Graag zie ik uw reactie tegemoet.

Hoogachtend,

[redacted]

Algemeen directeur CJIB

Afdeling Strategie & Beleid

Datum
30 september 2025

Ons kenmerk
[redacted]

Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

FMHaaglanden
07 OKT. 2025
Ontvangen

Gezien scankamer
JenV
07 OKT. 2025

Z12CC - #X830X0X#00#0000#

Centraal Justitieel Incassobureau
Ministerie van Justitie en Veiligheid

50001-001